

Nr 442.

Av herr **Persson** i Svensköp, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 62, angående förslag till lag angående nedsättning av allmän kommunalskatt i anledning av övergångsbidrag, m. m.

I samband med riksdagens beslut 1946 om ändrad kommunal indelning godkändes vissa riktlinjer för utbetalande av ett särskilt statsbidrag, s. k. övergångsbidrag, till kommuner, som i anledning av kommunindelningsreformen kunde väntas få en mera kännbar skattehöjning. Särskilda utredningsmän ha i avgivet betänkande föreslagit en revision av dessa riktlinjer med mera restriktiva bestämmelser för de bidragstagande kommunerna. Åtgärden motiveras främst av det förhållandet, att en betydande utjämning och allmän sänkning av det kommunala skattetrycket ägt rum under den tid, som förflutit sedan reformen beslutades 1946. Kungl. Maj:t har i proposition nr 62 förelagt årets riksdag ett förslag, som på ett par punkter avviker även från vad utredningsmännen föreslagit. Sålunda föreslår propositionen, att basperioden bestämmes till medeltalet av åren 1948—1950, att den nedre utdebiteringsgräns, varunder bidrag icke skall utgå, fastställas till 5: 50 per skattekrona, att övergångsbidrag skall utgå endast om och i den mån höjningen av den beräknade medelutdebiteringen överstiger en krona per skattekrona samt att avvecklingen av bidraget skall ske på det sättet, att ett belopp motsvarande 50 öre per skattekrona bortfaller vartannat år.

De ändrade förhållanden, som inträtt på kommunalbeskattningsområde sedan 1946, då beslut fattades om ändrad kommunal indelning, motivera enligt min uppfattning, att en revision sker av tidigare beslutade bidragsgrunder. Delade meningar kunna också råda om betydelsen av ett statsbidrag till vissa kommuner i syfte att underlätta kommunindelningsreformens genomförande. Ett övergångsbidrag kan i vissa fall framstå som en direkt orättvisa och utlösa irritationer, som försvåra sammansmältningsprocessen i stället för att underlätta densamma. Hänsyn till riksdagens beslut 1946 torde emellertid omöjliggöra, att tanken på ett övergångsbidrag helt övergives.

Med tanke på de skäl, som kunna anföras mot ett system med övergångsbidrag till vissa kommuner, synes det vara angeläget, att dessa bidrag avvecklas utan allt för lång tidsutdräkt. I detta hänseende har Kungl. Maj:t valt en linje, som förefaller vara mindre lämplig. De skärpningar av bidragsvillkoren, som man nu ansett vara påkallade, borde enligt min mening främst

ha inriktats mot den utsträckning i tiden, som man från början ansåg att bidragen skulle få. För en förkortning av avvecklingsperioden talar framför allt angelägenheten av att de nybildade kommunerna snarast sammanmälta till en ekonomisk enhet, utan differentiering av beskattningen. Bidragens utbetalande medför rätt stora administrativa besvärligheter för statliga och kommunala myndigheter, vilka man så snart som möjligt bör söka komma ifrån. Den skattelättnad inom kommundelen, som föranledes av övergångsbidraget, kan efter loppet av några år komma ett betydande antal nyinflyttade till del. Den tveksamhet om övergångsbidragens berättigande och värde, som föranlett åtskilliga remissinstanser att avstyrka bidragens införande, kan med tiden övergå till ett växande missnöje med denna anordning. Många skäl synas därför tala för en snabbare avveckling av övergångsbidragen än Kungl. Maj:t föreslagit.

Då jag icke vill motsätta mig de skärpningar av bidragsvillkoren i övrigt, som Kungl. Maj:t föreslagit, yrkar jag ingen annan ändring i Kungl. Maj:ts proposition än att övergångsbidragen avvecklas på det sätt som utredningsmännen föreslagit. Jag hemställer alltså,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 62 måtte besluta, att övergångsbidragen avvecklas varje år med ett belopp motsvarande 50 öre per skattekrona eller minst en femtedel av bidraget.

Stockholm den 2 mars 1951.

Nils Persson
i Svensköp.
